

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2022/2023 DO 2026/2027
i
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2024/2025 DO 2028/2029

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		PRZEDMIOT FAKULTATYWNY SPECJALISTYCZNY: <i>Czym jest, a czym nie jest tożsamość kulturowa?</i>		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim		
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)		<i>obowiązkowy - fakultatywny specjalistyczny</i>		
Rok/semestr		rok I, semestr II i rok III, semestr VI		
Dyscyplina		<i>filozofia</i>		
Język wykładowy		język polski/język angielski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		dr Włodzimierz Zięba		
Imię i nazwisko osoby prowadzącej/osób prowadzących przedmiot		dr Włodzimierz Zięba		
Wymagania wstępne		brak		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU (syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
Przedmiot podejmuje problem tożsamości kulturowej od strony metodologicznej. Wstępnie rozważane będą terminy bliskoznaczne, takie jak identyfikacje, przynależności oraz poczucie tożsamości. Każdy z nich pociąga za sobą inne zobowiązania ontologiczne, gdyż przenosi problem z perspektywy rzeczownikowej na czasownikową. W niej to kluczowe będą: uznanie, resentyment, „znaczący Inni” oraz sieć przecinających się przynależności kolektywnych. Istotną kwestią będą także warunki tożsamości kulturowej, a tu wzory kultury tak wysokiej jak i popularnej.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza: Lp.	<i>zna i rozumie, posiada wiedzę</i>			
1	posiada zaawansowaną wiedzę dotyczącą tożsamości kulturowej, a w szczególności aktualne stanowiska i kontrowersje w tej kwestii, posiada wiedzę dotyczącą jej znaczenia społeczno-, kulturowo-politycznego;	P8S_WG1 P8S_WG2	konwersatorium	egzamin/ praca pisemna
2	dysponuje znajomością kluczowych kategorii pozwalających swobodnie operować najnowszą literaturą polską i światową dotyczącą tożsamości kulturowej;	P8S_WG3	konwersatorium	egzamin/ praca pisemna
3	zna i rozumie zagrożenia kulturowo - cywilizacyjne dla współczesnego świata;	P8S_WK1	konwersatorium	egzamin/ praca pisemna

Umiejętności: Lp.	potrafi					
1 (4)	w oparciu o posiadaną wiedzę pochodzącą z różnych dyscyplin potrafi identyfikować i rozwiązywać problem badawczy, określać cel i formułować hipotezy dotyczące tożsamości kulturowych;			P8S_UW1	konwersatorium	egzamin/ praca pisemna
2 (5)	potrafi wykorzystać dostępną literaturę naukową do formułowania śmiałych rozwiązań rozmaitych problemów związanych z tożsamością kulturową;			P8S_UW2	konwersatorium	egzamin/ praca pisemna
3 (6)	potrafi wykorzystać posiadaną interdyscyplinarną wiedzę do krytycznego podejścia do stanu badań nad tożsamością kulturową;			P8S_UW3	konwersatorium	egzamin/ praca pisemna
4 (7)	Potrafi realizować prace badawcze w oparciu o obcojęzyczną literaturę, a w szczególności potrafi publicznie prezentować wyniki badań naukowych oraz zająć stanowisko w dyskusji naukowej w języku obcym;			P8S_UK6	konwersatorium	egzamin/ praca pisemna
Kompetencje społeczne: Lp.	jest gotów do					
1 (8)	rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych związanych z tożsamością kulturową w oparciu o posiadaną wiedzę z zakresu filozofii i dyscyplin pokrewnych.			P8S_KK3	konwersatorium	egzamin/ praca pisemna
FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW						
Semestr (nr)	Wykład	Ćw./Konw.	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
II i VI	-	15 h konwersatorium		-	-	2
METODY DYDAKTYCZNE						
- konwersatoria w formie tradycyjnej; - dyskusja.						
TREŚCI PROGRAMOWE						
Konwersatorium:						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tożsamość kulturowa – niebezpieczeństwo hipostazy - 1h 2. Redukcyjna i nieredukcyjna tożsamość kulturowa – 2h 3. Tożsamość kulturowa: identyfikacje, przynależność, poczucie tożsamości – 2h 4. Tożsamość a identyfikacja (jej rodzaje) [E. Ardener]; tożsamość a przynależność – 2h 5. „Dramat uznania” (Ch. Tylor) – 1h 6. Polityka resentmentu (F. Fukuyama): izotymia a megalotymia – 2h 7. Warunki tożsamości zbiorowej wg. Leszka Kołakowskiego – 2h 8. Tożsamość kulturowa: stan, proces, wynik procesu – 2h 9. Zabójcze tożsamości (A. Maalouf) – 1h 						

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Zaliczenie przedmiotu odbywa się w formie egzaminu ustnego.

Doktorant odpowiada na wybrane przez egzaminatora 3 pytania spośród poniższych:

Na jakie pytania odpowiedzią jest tożsamość kulturowa?

Tożsamość kulturowa- niebezpieczeństwo hipostazowania.

Redukcyjna i nieredukcyjna tożsamość kulturowa.

Sensy tożsamości wg P Ricoeura .

Warunki tożsamości zbiorowej wg. Leszka Kołakowskiego.

Tożsamość a identyfikacja (jej rodzaje) [E. Ardener]

„Dramat uznania” (Ch. Tylor).

Ferdinanda Tönnies: Gemeinschaft a Gesellschaft.

Tożsamość kulturowa: stan, proces, wynik procesu.

Tożsamość: przypisana vs odczuwana.

Tożsamość narodowa (A. Kłoskowska).

Płynna tożsamość (Z. Bauman).

Kryzys tożsamości.

Tożsamość a konsumpcja.

Naród w ujęciu Renana.

Definicje narodu.

Stanowiska w kwestii genezy narodów.

Zabójcze tożsamości (A. Maalouf).

Tożsamość a przynależność.

Tożsamość innego/obcego.

Polityka resentmentu (F. Fukuyama).

Izotymia a megalotymia.

Izolowane tożsamości („doświadczenie przeżyte”).

Poczucie tożsamości a syndrom Capgrasa.

Kryteria oceny:

- niedostateczny, (brak odpowiedzi na przynajmniej dwa pytania),

- dostateczny, (odpowiedzi zawierają wąski zakres wiedzy opartej wyłącznie na literaturze podstawowej dla przedmiotu),

- dostateczny plus, (odpowiedzi zawierają zakres wiedzy, podpartej literaturą podstawową dla przedmiotu),

- dobry, (odpowiedzi zawierają zakres wiedzy, podpartej literaturą podstawową i uzupełniającą dla przedmiotu),

- dobry plus, (odpowiedzi zawierają obszerny zakres wiedzy, podpartej literaturą podstawową i uzupełniającą dla przedmiotu),

- bardzo dobry (odpowiedzi zawierają obszerny zakres wiedzy, podpartej literaturą wykraczającą poza obowiązującą dla przedmiotu),

Aktywna obecność na zajęciach może podnieść ocenę o pół stopnia.

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające z programu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	39

SUMA GODZIN	55
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS *	2
LITERATURA	
Literatura podstawowa:	<p>Amin Maalouf, <i>Zabójcze tożsamości</i>, przeł. Halina Lisowska-Chehab, PIW, Warszawa 2002</p> <p>S. Hall, <i>Who needs identity? w: Questions of Cultural identity</i>, ed. S. Hall i P. du Gay, Sage, London 1996.</p> <p>Francis Fukuyama, <i>Tożsamość. Współczesna polityka tożsamościowa i walka o uznanie</i>, przeł. Jan Pyka, Dom Wydawniczy REBIS, Poznań 2018.</p> <p>Edwin W. Ardener, <i>Tożsamość i utożsamienie [w:] Sytuacja mniejszościowa i tożsamość</i>, pod red. Zdzisława Macha i Andrzeja K. Palucha, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego” MXXIX, Prace Socjologiczne z. 15, Kraków 1992.</p> <p>Zygmunt Bauman, <i>Tożsamość – jaka była, jest, i po co? [w:] Wokół problemów tożsamości</i>, red. Aldona Jawłowska, Wydawnictwo LTW, Warszawa 2001.</p>
Literatura uzupełniająca:	<p>Paweł Ścigaj, <i>Tożsamość narodowa. Zarys problematyki</i>, Księgarnia Akademicka, Kraków 2012.</p> <p>Zbigniew Bokszański, <i>Tożsamości zbiorowe</i>, WN PWN, Warszawa 2005.</p> <p>Zygmunt Bauman, <i>Wieloznaczność nowoczesna, nowoczesność wieloznaczna</i>, przeł. J. Bauman, WN PWN, Warszawa 1995.</p>

*(1 PUNKT ECTS ODPOWIADA OD 25 – 30 GODZIN CAŁKOWITEGO NAKŁADU PRACY DOKTORANTA, POTRZEBNEGO DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW)

.....
Data i podpis prowadzącego przedmiotu

.....
Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej